

Formy wsparcia

FORMY WSPARCIA I POMOCY DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, W TYM RÓWNIEŻ Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI W POWIECIE RZESZOWSKIM:

Orzecznictwo PZO:

Osoba leczona z zaburzeniami psychicznymi z terenu Powiatu Rzeszowskiego może ubiegać się o orzeczenie o niepełnosprawności lub stopień niepełnosprawności w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności (PZO):

Do zadań **PZO** należy:

1. Rozpatrywanie wniosków dotyczących:

1) wydania orzeczeń o stopniu niepełnosprawności składanych przez osoby powyżej 16 roku życia między innymi w celu:

- odpowiedniego zatrudnienia,
- szkolenia,
- zatrudnienia w zakładzie aktywizacji zawodowej,
- uczestnictwa w terapii zajęciowej,
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze,
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji tj. korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego,
- uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego,
- uzyskania karty parkingowej,
- uzyskania dodatku mieszkaniowego.

2) wydania orzeczeń o niepełnosprawności składanych przez opiekunów dzieci do 16 roku życia w celu:

- uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego,
- uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego,
- uzyskania karty parkingowej,
- uzyskania dodatku mieszkaniowego,
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie,
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki).

1. Wydawanie legitymacji:

- dokumentujących stopień niepełnosprawności, osobom powyżej 16 roku życia,
- dokumentujących niepełnosprawność, opiekunom dzieci do 16 roku życia.

1. Wydawanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym zaliczonym do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, osobom niepełnosprawnym, które nie ukończyły 16 roku życia mającym znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się oraz placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

W celu wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i niepełnosprawności należy złożyć w Zespole wniosek wraz

z zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wydanym dla potrzeb Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Do wniosku należy dołączyć oryginały lub kserokopię dokumentacji medycznej potwierdzone za zgodnością z oryginałem z placówki medycznej, która dokumenty wydała, tj. karty informacyjne z leczenia szpitalnego, kartoteki z poradni, badania specjalistyczne, konsultacje, wnioski opisowe badań RTG, EKG, EEG, TK, MR, USG oraz inne dokumenty medyczne. Należy również przedłożyć kserokopie orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS o niezdolności do pracy, orzeczenia o posiadanej grupie inwalidzkiej lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia wydane dla potrzeb Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, wystawione przez lekarza prowadzącego, należy złożyć w ciągu 30 dni od daty wypełnienia. Zaświadczenie lekarskie jest ważne bowiem **30 dni** od daty wydania.

W przypadku pogorszenia stanu zdrowia, osoba posiadająca orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub niepełnosprawności może wystąpić z wnioskiem o ponowne wydanie orzeczenia uwzględniającego zmianę stanu zdrowia.

Pomoc instytucjonalna:

Warsztat Terapii Zajęciowej:

Warsztaty terapii zajęciowej to placówka, która stwarza osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Warsztaty, poprzez stosowanie odpowiednich technik terapii zajęciowej służą rozwijaniu umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej oraz **psychofizycznych sprawności**. Poprzez skuteczną rehabilitację społeczną są elementem rehabilitacji zawodowej i pośrednią formą, która powinna prowadzić do przejścia do zakładów aktywności zawodowej lub zatrudnienia w zakładach pracy chronionej.

W powiecie rzeszowskim działa jeden Warsztat Terapii Zajęciowej w Zgłobniu. Został on utworzony w 1994 roku przez Polskie Stowarzyszenie Młodzież Sprawna Inaczej w Rzeszowie.

Osoby niepełnosprawne codziennie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w siedmiu pracowniach: plastycznej, hafciarskiej, krawieckiej, stolarskiej, introligatorskiej, gospodarstwa domowego oraz ogrodniczo - ceramicznej.

Uczestnikiem WTZ może zostać osoba niepełnosprawna o orzeczonym znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz wpisany w orzeczeniu wskazaniem do terapii zajęciowej.

Dokumenty, jakie należy złożyć ubiegając się o przyjęcie do WTZ:

- kopię aktualnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (oryginał do wglądu),
- podanie do kierownika WTZ o przyjęcie do Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Środowiskowe Domy Samopomocy:

W Powiecie Rzeszowskim funkcjonuje 9 Środowiskowych Domów Samopomocy (ŚDS). ŚDS w Kąkolówce jest ośrodkiem wsparcia o charakterze ponadgminnym, jest domem dziennego pobytu przeznaczonym dla osób z **zaburzeniami psychicznymi oraz upośledzonymi umysłowo**, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu i zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także integracji społecznej.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Kąkolówce świadczy usługi na rzecz uczestników głównie w formie indywidualnych lub zespołowych treningów oraz poradnictwa i terapii:

- trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny,

- trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi;
 - trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury;
 - trening umiejętności spędzania czasu wolnego, w tym: rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych;
 - poradnictwo psychologiczne - wyjazdy z uczestnikami do przychodni specjalistycznej;
 - pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w ustaleniu stopnia niepełnosprawności, pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych, refundacji NFZ, w realizacji recept;
 - terapia zajęciowa- zajęcia prowadzone w kilku pracowniach np. plastycznej, stolarskiej, kulinarnej, komputerowej;
 - terapia ruchowa, zajęcia kulturalno- oświatowe - w tym zajęcia sportowe, turystyka
- i rekreacja, rehabilitacja lecznicza.

Wymagane dokumenty:

- wniosek (napisany własnoręcznie) o skierowanie osoby do Środowiskowego Domu Samopomocy,
- wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o skierowanie do ŚDS, w miejscu zamieszkania tej osoby (dołącza ośrodek pomocy społecznej),
- zaświadczenie lekarskie, wydane przez lekarza psychiatrę lub lekarza neurologa o występujących zaburzeniach psychicznych,
- zaświadczenie lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie,
- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, o ile osoba ubiegająca się o skierowanie takie posiada.

Na terenie Powiatu rzeszowskiego funkcjonują również środowiskowe domy samopomocy o charakterze gminnym:

1. ***Środowiskowy Dom Samopomocy w Dynowie;***
2. ***Środowiskowy Dom Samopomocy w Sokołowie Małopolskim;***
3. ***Środowiskowy Dom Samopomocy w Tyczynie;***
4. ***Środowiskowy Dom Samopomocy w Zaczerniu;***
5. ***Środowiskowy Dom Samopomocy w Wysokiej Głogowskiej;***
6. ***Środowiskowy Dom Samopomocy w Kamieniu;***
7. ***Środowiskowy Dom Samopomocy w Woliczce;***
8. ***Środowiskowy Dom Samopomocy w Mogielnicy.***

Dom Pomocy Społecznej w Górnicy dla osób przewlekle psychicznie chorych:

Celem Domu jest zapewnienie mieszkańcom całodobowej opieki specjalistycznej oraz zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających w formach i w zakresie wynikającym z indywidualnych potrzeb. Standard domu dostosowany jest w pełni do osób niepełnosprawnych szczególnie na wózkach inwalidzkich.

DPS dysponuje nowoczesną salą rehabilitacyjną oraz pracownią terapii zajęciowej. Mieszkańcy uczestniczą w przeglądach twórczości artystycznych, spotkaniach integracyjnych, wycieczkach krajoznawczych, zabawach, wyjazdach do kina. W DPS odbywają się różnego rodzaju uroczystości okolicznościowe, corocznie organizowana jest majówka - jako plenerowa impreza integracyjna mieszkańców zaprzyjaźnionych domów pomocy z Podkarpacia i z zagranicy.

Procedura umieszczania w DPS:

Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i w formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Świadczone przez dom pomocy społecznej usługi uwzględniają poczucie wolności, intymności, godności oraz bezpieczeństwa mieszkańców jak również stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności.

Osoba zainteresowana usługami domu pomocy społecznej składa wniosek w Ośrodku Pomocy Społecznej właściwym ze względu na miejsce zamieszkania. Ośrodek prowadzi postępowania o skierowanie do określonego typu domu, gromadzi odpowiednią dokumentację, którą wraz z decyzją kierującą przesyła do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie.

Podstawą zamieszkania w domu pomocy społecznej jest decyzja o umieszczeniu, która wskazuje konkretny dom pomocy, w którym ma być umieszczona osoba wymagająca pomocy.

Decyzję o umieszczeniu wydaje Starosta lub działający z jego upoważnienia Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, po dokonaniu formalno - merytorycznej weryfikacji całej dokumentacji przesłanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z decyzją kierującą. Jeśli z powodu braku miejsc nie jest możliwe umieszczenie osoby w domu pomocy społecznej zostaje ona umieszczona na liście oczekujących.

Dyrektor domu zawiadamia pisemnie osobę ubiegającą się lub jej przedstawiciela ustawowego o terminie przyjęcia do domu.

W powiecie rzeszowskim funkcjonuje łącznie 5 domów pomocy społecznej:

1. Dom Pomocy Społecznej w Górnem dla osób przewlekle psychicznie chorych, który dysponuje 238 miejscami.
1. Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej w Łące który dzieli się na dwa typy: dla dzieci i młodzieży żeńskiej (24 miejsca) oraz dla kobiet niepełnosprawnych intelektualnie (61 miejsc).
1. Dom Pogodnej Starości im. Św. Brata Alberta w Dynowie dysponujący łącznie 71 miejscami, w tym 50 dla osób w podeszłym wieku i 21 dla przewlekle psychicznie chorych.
1. Dom Pomocy Społecznej im. Św. Ojca Pio w Chmielniku dla osób w podeszłym wieku (73 miejsca) oraz niepełnosprawnych fizycznie - 17 miejsc.
1. Dom Spokojnej Starości im. Św. Jana z Dukli w Kąkolówce, który posiada 41 miejsc dla osób w podeszłym wieku i 20 miejsc dla niepełnosprawnych fizycznie.

Zadania powiatu rzeszowskiego finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

Wszystkie osoby niepełnosprawne również z zaburzeniami psychicznymi mogą ubiegać się w PCPR o dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Dofinansowania realizowane przez PCPR:

- Program Aktywny Samorząd, którego głównym celem jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.
- Likwidacja barier w komunikowaniu się mają na celu całkowicie/częściowo zlikwidować problem w przekazywaniu informacji oraz porozumiewaniu się z otoczeniem. O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby, które mają trudności w komunikowaniu się/porozumiewaniu się
- Likwidacja barier architektonicznych ma na celu usunięcie wszelkich utrudnień występujących w budynku i jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.
- Likwidacja barier technicznych ma na celu ułatwienie osobom niepełnosprawnym wykonanie podstawowych codziennych czynności poprzez montaż lub zakup sprzętów technicznych.
- Turnusy rehabilitacyjne mobilizują do kontaktów z otoczeniem i do samodzielnego funkcjonowania, pobudzają rozwój osobisty. Na turnusach znaczącą wagę przykłada się do aktywności społecznej i zorganizowanych działań grupowych obok poprawy stanu zdrowia w ramach rehabilitacji leczniczej.
- Sprzęt rehabilitacyjny - ważną sprawą dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin jest pomoc w zakupie sprzętu rehabilitacyjnego, który ma na celu pomoc w codziennej rehabilitacji, w warunkach domowych. Sprzęt musi być zalecony przez lekarza.
- Usługi tłumacza języka migowego - O dofinansowanie na usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza - przewodnika może ubiegać się osoba niepełnosprawna, jeżeli usługa umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności - dotyczy osób głuchoniemych i głuchoniewidomych.
- Środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne. Przedmioty ortopedyczne to sprzęty niezbędne osobie niepełnosprawnej w przypadku trwałej niepełnosprawności, w okresie choroby lub usprawnienia leczniczego (są nimi np. protezy, kule, wózki i inne). Środki pomocnicze to takie środki, które ułatwiają w znacznym stopniu, bądź umożliwiają, funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku społecznym (są nimi np. pomoce optyczne dla niedowidzących, aparaty słuchowe, cewniki, pieluchomajtki, itp.).

Aby ubiegać się o dofinansowania w ramach w/w programów konieczne jest spełnienie określonych kryteriów, które w poszczególnych programach mogą się różnić. Ubieganie się o dofinansowania musi być podyktowane potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności, a w wielu przypadkach zaopatrzenie w konkretny sprzęt powinno wynikać ze wskazań lekarza.